

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 57. Joannis Cerlis querelæ ad Innocentium XI. Papam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

fanus Dandaurum, qui Archiepiscopo Sæc. XVII.
A. C. 1681.
crucem præferre solebat, Virum non mi-
nus indignum in Vicarium designabat,
simulque Parlamento Tolosano supplica-
bat, ut in Joannem Cerlem, eoquod in-
fami edicto Metropolitanum suum impe-
tiisset, tanquam calumniatorem ac per-
tinacem inquireret, eumque tanta pœ-
næ severitate plecteret, ut hujus exem-
plo ceteri terrerentur, debitæque obe-
dientiæ monerentur. Verum Tolosanus
Senatus tunc nondum immoderatæ Ar-
chipræsulis intemperantiæ ancillari,
consultum censebat.

§. LVII.

*Joannis Cerlis querelæ ad Innocen-
tium XI. Papam.*

Interim Joannes Cerles Vicarius ad nu-
peras suas literas responsum a Papa Gall. vind.
pag. 309.
accepit, inde ergo accepta occasione
eidem novas, quibus ipse, ceterique
Canonici premebantur, ærumnas die
decima quinta Martii datis hisce literis
fufius exposuit: „Acceptis flexis geni-
bus, pronoque in terram vultu, San-
ctitatis Vestræ literis ad meam tenui-
tatem die prima Januarii datis, dixi
cum Paulo: *Benedictus Deus, & Pater
Domini Nostri Jesu Christi, Pater miseri-
cordiarum, & Deus totius consolationis,*
Hist. Eccles. Tom. LXIV. T t qui

Sæc. XVII. qui consolatur nos in omni tribulatione
A. C. 1681. nostra.

„Quæ enim tanta est, Beatissime
 „Pater, tamque acerba tribulatio, quam
 „non delinuat vel sola tanti tamque mi-
 „rabilis Pontificis de nobis recordatio?
 „qui se tum in universos fideles, tum
 „peculiariter in nos, quantumvis im-
 „meritos, Christi Vicarium exhibet,
 „non solum in plenitudine potestatis,
 „verum etiam in plenitudine charita-
 „tis? quæ tanta est præ malorum por-
 „dere animi abjectio, quam non eri-
 „gat invictum illud animi robur, quod
 „in Sanctitate Vestra pro tuenda Eccle-
 „siæ libertate pii omnes hujus Sanctæ
 „Matris Filii demirantur, illaque Se-
 „dium ipsius assistrix Sapientia, cujus
 „ope atque lumine inter calumniarum
 „tenebras, & mendaciorum caliginem,
 „veritatem atque justitiam tam peripi-
 „caciter internoscit?

„Sunt equidem, Beatissime Pater,
 „etiam in Gallia non pauci Sacerdotes,
 „Monachi, Senatores, omniumque Or-
 „dinum homines, qui etiam si aliter pa-
 „lam loquantur, etiam si opem nullam
 „ferant: etiam si metu potestatum in-
 „fensos sese simulent, nobiscum tamen
 „sentiant, & ubi fidos arbitres nati
 „fuerint, quantum nobis condoleant,
 „dissimulare non possunt. Hæc ani-
 „morum

„morum circa causæ justitiam consen- Sæc. XVII.
 „sio non parum affert consolationis, sed A. C. 1681.
 „nisi Sanctitatis Vestræ frequentes con-
 „solationes, & quod jam experti sumus,
 „multoque magis quod adhuc spera-
 „mus, efficax auxilium, confirmarent,
 „fortasse quos calamitatum acerbitas
 „nondum dejecit, diuturnitas tandem
 „opprimeret: adeo enim non minuitur
 „incendium, quo jam pridem flagrant
 „Apamiæ, ut majores in dies vires
 „capere videatur, pergentibus nos af-
 „fligere atque conterere, iisdem qui
 „antea hominibus.,

„Abuterer, Beatissime Pater, San-
 „ctitatis Vestræ benignitate atque pa-
 „tientia, si quæ illi postremis literis mala
 „percensui, adhuc commemorarem. Id
 „unum affirmo, tantum abesse, ut quæ
 „his literis continebantur, veritatem
 „excederent, ut etiam plurima omissa
 „fuerint. In his sunt exilium Canonici
 „Ecclesiæ Collegiatæ Apamiensis, no-
 „mine Mascaras, qui, quod divinis in-
 „teresse cum Regalistis excommunica-
 „tis constantissime recusaverit, in urbem
 „Brivam Diæcesis Lemovicensis rele-
 „gatus est: exilium Procuratoris Fisca-
 „lis Reverendissimi Patris Nostri Epi-
 „scopi Apamiensis in oppidum Daubus-
 „son relegati, eo quod inter concionan-
 „dum fideles ad fundendas in præsentibus

T t 2

„bus

Sæc. XVII. „bus Ecclesiæ necessitatibus preces suis
A. C. 1681. „set cohortatus: ærumnæ Parochi ad
 „Beatum Genesium ob publicatam signi-
 „ficatamque ordinationem nostram, &
 „Vicarii B. Magdalenæ de Saurat, ob
 „solam de affixa Ecclesiæ foribus eadem
 „ordinatione suspensionem, in carceres
 „detruorum: pecuniarum summa ab
 „aliis extorta ob dilationem in agnoscendo
 „Vicario generali a Reverendissimo Metropoli-
 „tano delegato: Patribus Prædicatoribus Apamiensibus, quod
 „eidem Vicario parere, & officia Divina
 „coram Clericis sub prætextu Regaliæ
 „in beneficia nostra intrusis, ideoque
 „publice declaratis pro excommunicatis celebrare
 „recusaverint, erepta schola Philosophica cum suis
 „stipendiis, & in Jesuitarum Gymnasium trans-
 „vecta, addita insuper pravi doctrinæ criminatione.
 „Verum quæ omnia vix longè possent enumeratione
 „comprehendi, ex immensi superioris Aquitanici Præ-
 „sidis voce conjici poterunt: *Tacet nos,*
 „inquit, *exiliis tantum atque carceribus in-*
 „*sanos istos homines plectere: jam crucibus res agenda est,*
 „*ut perduelles, qui alia ratione domari non potuerunt,*
 „*ista tollantur.*
 „Ex illis, quæ postmodum suble-
 „cuta sunt, Beatissime Pater, pauca
 „selegam. Vix e manibus emissæ fue-
 „rant posteriores nostræ ad Apostolicos
 „San-

„Sanctitatis vestræ pedes literæ, cum Sæc. XVII.
 „Prætor Apamiensis in optimos quos- A. C. 1681.
 „que Parochiarum Rectores truculen-
 „tissime irruit, propterea solum, quod
 „putaverint oportere Deo magis obe-
 „dire, quam hominibus. Quos quidem
 „capere potuit, ut Parochos S. Petri
 „d'Ornolac, S. Juliani d'Axiat, S. Lau-
 „rentii de Verniole, S. Petri de Bonac,
 „tam arctæ custodiæ mancipavit, ut
 „nec Missæ audiendæ, etiam diebus
 „Dominicis, nedum celebrandæ facul-
 „tas concederetur. Aliorum, qui fuga
 „saluti consuluerant, supellectilem, pe-
 „cunias, frumentum, & quicquid ju-
 „vandis alendisque Christi pauperibus
 „provida paraverat charitas, invasit.
 „Quo pacto impletum est, nec uno mo-
 „do, illud Isaïæ: *Parvuli petierunt panem,*
 „*& non erat, qui frangeret eis:* nam &
 „corpori suus panis, & animæ suus ab-
 „latus est. Expulsis veris Pastoribus
 „substituti sunt lupi, qui non solidum
 „dispensant Evangelii cibum, sed vene-
 „natam propinant doctrinam, laxam
 „vivendi rationem non modo conceden-
 „tes, sed ad eam etiam invitantes. Pa-
 „rochi, qui non animarum tantum,
 „sed & corporum necessitatibus pater-
 „na providentia consulebant, vilioribus
 „cibis dubiam & ærumnosam vitam to-
 „lerant, solisque interdum lupinis ve-

T t 3

„scun-

Sæc. XVII. „scuntur a suis Parochianis emendica-
A. C. 1681. „tis, noctuque quæsitis, & in suspicio-
 „fissimis temporibus tremula manu da-
 „tis, acceptisque.

„P. Franciscus Rousse, qui solus
 „Fratribus nostris Canonicis, non in
 „civitate (ibi enim ne unus quidem so-
 „pererat) sed in quadam hujus Diæce-
 „sis Parochia hætenus relictus fuerat,
 „sive quod adversariorum oculis non ita
 „frequenter esset obvius, sive quod pro-
 „pter optimæ indolis innocentiam pa-
 „rum ipsorum studiis nociturus crede-
 „retur, tandem & ipse post graves mi-
 „nas, & convitia, Viro religioso, &
 „Sacerdote indignissima, conjectus est
 „in carcerem, ubi quæ ad sustentan-
 „dam vitam necessaria erant, cum nec
 „Amici possent, nec inimici curarent
 „suppeditare, appenso ad fenestras sac-
 „culo, dum hæc ad Sanctitatem vestram
 „scriberem, emendicare meditabatur.
 „Sic nempe plectendum erat crimen ipsi
 „objectum, quod scilicet in quadam oc-
 „dinatione nostra paucos Typographi
 „errores emendasse inculcetur.

„Similem experti sunt ultionem Vi-
 „carii ad S. Baudelium de Signer, & ad
 „S. Petrum de Mauleon, licet non ipsi
 „sed Parochi, rei judicarentur: alter
 „quidem, quod Concionatorem a Vi-
 „cariatus Generalis Usurpatore missam
 „ad.

„admittere recusaret: alter, quod me ab Sæc. XVII.
 „infectantium ira fugientem hospitio ex- A. C. 1681.
 „cepisse, falso crederetur. Affliguntur
 „enim non modo, qui Ecclesiæ juribus,
 „aut ea defendentibus favent, sed &
 „qui vel minima circa hoc laborant su-
 „spicione.

„Non est, B. P. habita sexus ratio:
 „exulavit Mater Anna Carmelitarum
 „Virginum e numero prudentum Præ-
 „posita, cujus precibus, operibus, &
 „præsertim uberrimis pœnitentiæ fru-
 „ctibus non parum, uti putamus, apud
 „Deum res nostræ juvabantur: non alia
 „ex causa, quam quod Sanctitatis ve-
 „stræ literis cohibita, non potuerit, nec
 „ipsius Alumnæ, spretis nobis, Vicario
 „Generali ab Archiepiscopo Tolosano
 „Apamias misso, obedientiam ex-
 „hibere.

„Male habetur Urbanistarum S. Cla-
 „ræ Virginum Conventus constantissime
 „nobis semper adhærens, quia illarum
 „Priorissa non receptis Sacramentis de-
 „cessisse creditur, repulsis scilicet Sacer-
 „dotibus a prædicto Vicario Generali
 „commisiss, eaque offerentibus: quam-
 „vis Divina sic ordinante providentia
 „non defuerit, qui a nobis legitime ap-
 „probatus necessaria omnia occulte &
 „quasi furtim, administraverit.”

T t 4

„Eo

Sæc. XVII.

A. C. 1681.

„Eo devenerunt cæcitatibus tot malorum auctores, ut non a nostris tantum ordinationibus, sed etiam a Sanctissimis vestræ censuris tutos se arbitrentur, si literis illas continentibus omnes adiutus præcludant. Excubant in civitatis Apamienfis muris, ad ejus portas, & extra in via custodes, qui accedentes quosque excutiant, ne forte aliquis actus minus gratus illuc clanculum inferatur. Si mihi, B. P. Ecclesiæ hujus jura aliunde non constarent, vel ipse introducendæ in eam Regaliæ modulus suaderet, causam justitiæ non nititur, quæ tam violentis, tamque a Christiana charitate, atque a Canonica disciplina alienis viis, ad finem intentum promoveatur.

„Sed si juxta incarnatæ Veritatis oraculum a fructu arbor certissime cognoscitur, quomodo potest esse bona, quæ tam malos fructus facit? Qui a nostris nos beneficiis exturbarunt, eorum redditus in ludos, & computationes expendunt. Dominica tertia in quadragesima, tres ex illis post lautam Cænam apud quemdam ex hujus Urbis Magistratibus usque ad tertiam post mediam noctem horam, vigilas protraxerunt, ut, cum foeminis quibusdam cænaverant, operam choreis darent. Qua in re eo majus creavit eorum

„rum licentia scandalum, quod erat a Sæc. XVII.
 „moribus sub prædicto Episcopo viven- A. C. 1681.
 „tium remotissima. Vicarii Generalis
 „ab Archiepiscopo missi præsentia, licet
 „non per totum illud tempus, interces-
 „sit. Domus illa, quam Domum oratio-
 „nis dicere non dubitabo, in qua nos Re-
 „verendissimus Pater noster Episcopus
 „Apamiensis, nuper in Christo rursus
 „genuerat, foverat, enutrierat, suis ver-
 „bis & multo efficacius exemplis ad om-
 „ne virtutum genus instruxerat; domus
 „illa, inquam, dum Episcopus morbo
 „extremo laboraret, aut etiam dum gra-
 „tissimum Deo Spiritum redderet, pro-
 „priæ ipsius Sorori, quamvis pietate in
 „tota Gallia celebri, ac Diæcesi Apa-
 „mieni ob institutam Virginum socie-
 „tatem, ad erudiendas in Christiana di-
 „sciplina puellas optime meritæ, non est
 „concessus introitus, Domus, inquam,
 „illa nunc domicilium Regalistarum est,
 „qui non inter se solum, sed aliquando
 „etiam cum mulieribus ibi lautius epu-
 „lantur. In eo horto, ubi nonnisi spiri-
 „tualia colloquia fere habebantur, vi-
 „sæ sunt adolescentulæ cum novis istis
 „Canonicis profana colloquia miscentes.
 „Liceat hic exclamare cum Propheta:
 „Deus, venerunt gentes in hæreditatem tuam,
 „polluerunt Templum sanctum tuum.

Tt 5

„Quam

Sæc. XVII.

A. C. 1681.

„Quam felix esset Apamiensis Eccle-
 „sia, si cum exteris hostibus sibi pu-
 „gnandum esset, si paratæ ab Ethnicis
 „cruces, equlei, rogi, craticulæ, in or-
 „bitatem conjicerent. At Ecclesiam
 „cum Ecclesia dimicare, luctuosissimum,
 „miserrimumque est. Vix dici, vix capi
 „potest, Beatissime Pater, quam mul-
 „tis, iisque gravissimis vulneribus Ar-
 „chiepiscopus Tolosanus Christi spo-
 „sam in nostra Diæcesi affecerit, pa-
 „ternas Sanctitatis vestræ communitio-
 „nes, imo & literas ipsas parvi pendens.
 „Scio, Reverendissimos Episcopos
 „in comitiis Occitanix congregatos, æ-
 „gerrime tulisse, quod Præsul ille ne-
 „fas sibi duxisset, Apostolicas literas
 „legere, priusquam Regi fuissent exhi-
 „bitæ. Quod quid aliud est, ajebant,
 „quam turpissimum cervicibus nostris
 „jugum imponere, quam sacra inter Pa-
 „trem & Filios commercia præpedire,
 „quam æternum afflictorum Episcopo-
 „rum asylum objecto novo isto obice
 „cludere?

„Ea est, Beatissime Pater, Metro-
 „politani nostri erga Apostolicam Sedem
 „observantia, de qua, ut accepimus,
 „in suis ad Sanctitatem vestram literis
 „gloriatur, & brevissimo intervallo
 „post oblatum sibi Breve, die secunda
 „Octobris datum, ordinationem edide-
 „rat,

„rat, quam & alias antea editas ex- Sæc. XVII.
 „cutioni mandari præcipiebat, non ob- A. C. 1681.
 „stante quacunque appellatione vel jam
 „emissa, vel in posterum emittenda,
 „quæ clausula nonnisi ad Sanctam Se-
 „dem referri poterat, tum quia Eccle-
 „sia Tolosana aliam a Romana superio-
 „rem non agnoscit, tum quia eo tende-
 „bat hæc ordinatio, ut aliam a nobis
 „promulgatam abrogaret, qua interpo-
 „sitæ jam appellationes ad Sanctam Se-
 „dem rursus declarabantur.

„Infremuit nuper Tolosa, cum in-
 „audiisset variis commonitoriis, præ-
 „fati Metropolitanæ auctoritate, ana-
 „thema proclamari ad inquirendum in
 „eos, qui Apostolica de rebus nostris
 „Brevia aut gallice reddidissent, aut
 „typis mandassent, aut populo legenda
 „proposuissent; videlicet crimen est igni
 „& ferro vindicandum, in re tanti mo-
 „menti doceri fideles, quodnam sit de
 „tam celebri lite Sanctitatis vestræ ju-
 „dicium, & quisquis vel auctores vel
 „fautores novit, ad denuntiandum ex-
 „communicationis gladio sit adigendus.
 „Tanta commotus audacia gravissimus
 „Senator ait, fore propediem, ut co-
 „ram Officiali Tolosano dies summo Pon-
 „tifici diceretur.

„Solet identidem præfatus Archi-
 „episcopus Tolosanus & nos & defun-
 „ctum

Sæc. XVII. „ctum Venerabilem Patrem nostrum Epi-
A. C. 1681. „scopum Apamiensem insanos vocare,

„quod pro re tantilla, & ad disciplinam
 „tantum pertinente, tot aduersa per-
 „pessi simus. Verum quocunque no-
 „mine res ista nuncupetur, malum
 „cum Gregorio VII. Gelasio II. Ansel-
 „mo, Thoma Cantuariensi, aliisque
 „Sanctis Pontificibus, quorum vestigia
 „in hoc stadio premimus, malum
 „inquam (quod pace illius dictum sit)
 „cum istis Ecclesiæ luminibus insanire,
 „quam cum Tolosano Antistite sapere.

„Miror istam sapientiam non per-
 „spicere, quod insaniam nostram nun-
 „quam latere potuit, videlicet, non
 „disciplinæ splendorem tantum, sed
 „Regiam Ecclesiæ dignitatem, sed fi-
 „dem plane hoc in negotio in discrimen
 „vocari. Volunt aduersarii licere Regi
 „decimas, rem Sacram, Sede vacante,
 „capere, dignitates, aliaque Beneficia
 „pleno jure tribuere, non simplicia mo-
 „do, verum etiam ea, quibus animarum
 „cura conjuncta est, imo & meras Pa-
 „rochias. Quo pacto, ut de aliis fileam,
 „Archipresbyteratu Aquensi, clarissi-
 „mo Magistro Dorat erepto potitur in
 „præsentiarum Regalista Morean, unius
 „ex Patribus Societatis Nepos, quem
 „hac de causa excommunicatum ab
 „Illustrissimo Domino Episcopo Apa-
 „mien-

„mienti declaratum, Archiepiscopus Sæc. XVII.
 „Tolosanus absolvit. A. C. 1681.

„Affulserat, Beatissime Pater, spes
 „aliqua, fore, ut ab Illustrissimo Ar-
 „chiepiscopo Tolosano pace frueremur,
 „sparsa scilicet fama, ipsum ad Sancti-
 „tatem vestram literas scripsisse, quibus
 „se imposterum a rebus nostris velle pe-
 „nitentius abstinere profiteretur. Sed e-
 „vanuit citissime, multiplicatis a præ-
 „fato Præsule Vicariorum Generalium
 „pro nostra Diœcesi nominationibus.
 „Cum enim primæ a se factæ, & ab
 „illis ipsis, quos consuluerat, damnatæ,
 „vitium tandem agnovisset, jam qui-
 „dem revocavit, sed post Senatus Pa-
 „risiensis placitum, cui in edicto suo se
 „obsequi protestatur, Illustrissimum Epi-
 „scopum Leonensem nova præsumptio-
 „ne Vicarium Generalem creavit. O
 „summum Sacerdotem de Regali Sa-
 „cerdotio magnifice sentientem! o Ec-
 „clesiæ bene consulentem! sanctiora
 „sunt ei Parlamenta, quam Concilia,
 „minusque veneranda Sancti Petri Ca-
 „thedra, quam profana sæcularium Ju-
 „dicum subsellia.

„Illustrissimo Episcopo Leonensi, ab
 „hujusmodi Vicarii Generalis munere
 „abhorrente, & ut passim creditur,
 „Sanctitatis vestræ censuram pertime-
 „scente, Presbyterum quemdam do-
 „mesti-

Sæc. XVII. „mesticum suum, & Cruciferum, re-
 A. C. 1681. „gendæ huic Ecclesiæ præfecit: itera-
 „tis illis nominationibus significans,
 „quam parum valuissent apud illum Apo-
 „stolicæ literæ die secunda Octobris,
 „tum ad nostrum Capitulum, tum ad
 „illum ipsum datæ. Obtemperavit Cru-
 „cifer, ab eo longe dissimilis, cujus con-
 „filio atque increpatione Divus Thomas
 „Cantuariensis erectus, firmatusque est,
 „cum nimio pacis amore, nimiaque de-
 „liniendi Regis cupiditate pene subver-
 „sus esset.

„Tentavit & ipse, commonitorio,
 „& censurarum interminatione in Diæ-
 „cesi Apamiensi, Sanctitatis vestræ li-
 „terarum interpretes, Typographos,
 „promulgatores, executoresque dete-
 „gere: conscientix tamen stimulis exa-
 „gitatus, aliquando post Tolosam repe-
 „tiit: Verum Archiepiscopus, qui ad-
 „versus Sanctitatis vestræ literas studet
 „impavidus videri, postridie quam Ar-
 „chiepiscopalis Palatii valvis affixum
 „fuit Breve Kalendis Januarii datum,
 „præfatum Vicarium Apamias remisit,
 „pristinumque locum resumere coegit:
 „utque contentam in Brevi excommu-
 „nicationem, in quam inciderat, sepa-
 „rum reformidare universæ plebi sua-
 „deret, Sanctissimum Missæ Sacrificium
 „publice, aliaque Divina Officia solem-
 „niter

„niter celebravit, a quibus per sex Sæc. XVII.
 „Menses abstinuerat. A. C. 1681.

„Non est, Beatissime Pater, tam
 „parum Christiana Gallia, ut prædictus
 „D. Archiepiscopus Sanctissimæ Sedis
 „contemptum posse non improbari ar-
 „bitretur: quamobrem tam odiosam a
 „se opinionem amovere nititur, falsita-
 „temque literis a Sanctitate vestra emis-
 „sis affingendo, atque ut res verosimi-
 „lior evadat, affirmando falsitatem non
 „modo a Sanctitate vestra fuisse dete-
 „ctam, sed & vindicatam, ejectione Secre-
 „tario, huiusmodi Brevium fabricatore.

„Huic rumori adstipulantur quasi
 „testes certissimi, aut verius auctores
 „sunt Patres Societatis Jesu, præsertim
 „Pater Roques. Non alio fere Consi-
 „liario, non alio rerum suarum scriptore
 „utitur Reverendissimus Archiepiscopus
 „Tolosanus. Utinam unius, aut paucorum
 „tantum, & privatorum huius Socie-
 „tatis hominum esset hæc erga Eccle-
 „siam affectio, ac propagandæ Regaliæ
 „studium. Unus eorum, nomine Mey-
 „nier (ut ceteros omittam) eum ex
 „novo Regaliæ jure fructum jam per-
 „cepit, ut tres suos Nepotes totidem
 „beneficiis, ut ipse putat, auxerit, ut
 „ego existimo, jugularit.

„Quot Episcopos eo nomine invisos
 „aulæ fecerunt, ex iis præsertim, qui
 „opti-

Sæc. XVII. „optime ministerium suum implent,
A. C. 1681. „quique Sanctitatem vestram æmulati,

„corruptissimam illam de moribus do-
 „ctrinam e suis Diæcesibus eliminant?

„Quod nobis a Patribus Societatis
 „Apamiensibus obsequium hucusque
 „denegatum sit, de sententia atque de-
 „creto primorum Provinciæ factum est,
 „quos accepimus eam ob causam To-
 „losæ in unum convenisse: utrum non
 „adversus Dominum, & adversus Chri-
 „stum ejus? quid in eo cætu delibera-
 „tum, conclusumque fuerit, subsecuta
 „demonstravit contumacia, quæ neque
 „per Sanctitatis vestræ literas, pœnam
 „excommunicationis latæ sententiæ
 „continentes, comprimi potuit. Siqui-
 „dem etiamnum publice sæcularium
 „Confessiones excipere pergunt, & ani-
 „mas Christi sanguine redemptas diaboli
 „laqueis irretiunt, hoc est absolutioni-
 „bus, quas Sanctitatem vestram nullas
 „declarasse, non ignorant.

„Hæc tanta mala, Sanctissime Pater,
 „quis crederet, non alio de fonte pro-
 „fluere, quam ab eorum de probabilitate
 „doctrina? narrabant non ita pridem Pa-
 „ter . . . & Pater . . . non esse qui-
 „dem indubitatum jus Principis circa
 „Regaliam, esse summo Pontifici ratio-
 „nes suas, & Regi suas, & nihilomi-
 „nus fas esse Regi, probabilem sen-
 „ten-

„tentionem secuto, jus suum tueri, nec
„debere eum istius controversiæ Judicium

Sæc. XVII.
A. C. 1681.

„Sacrae Sedi permittere, qui sermo ad-
„eo perculit quemdam adolescentem
„Clericum, Nobilem, doctum ac pium,
„ut instar Danielis insurrexerit in istos
„senes, qui non Susannam, sed Spon-
„sam Christi charissimam summa con-
„tumelia afficiebant.

„Hæc sunt B. P. quæ Beatitudini
„vestrae significare, e re Ecclesiæ esse
„putavi, non ad condemnationem eo-
„rum, de quibus locutus sum (erunt
„enim semper in cordibus nostris ad
„commoriendum & ad convivendum)
„sed ut eos Sanctitas vestra in gremio
„suo tanquam filios non quidem optime
„valentes, amanter diligenterque con-
„fovendo, pristinae sanitati restituat.

„Quod vero calamitates nostras ocu-
„lis vestris subjecerim, non alio con-
„silio factum est, quam ut iis reme-
„dium a S. V. quaereretur. Minuuntur
„quidem mala, quæ tam sacris auribus
„excipiuntur, deliniuntur filiorum vul-
„nera, quæ videt & dolet tantus
„Pater. Verum ingravescentis doloris
„magnitudo nonnisi validioribus medi-
„camentis curatur. Non precor adver-
„sariis, quæ merentur poenas; expo-
„nam tantum, impunitate, aut potius
„paterna Sanctitatis vestrae patientia
Hist. Eccles. Tom. LXIV. Uu „il-

Sæc. XVII. „illos ad conterendum nos audaces
A.C. 1681. „jam effectos. At inquit Viri *secun-*
 „*dum carnem prudentes*, concedendum tem-
 „pori, indulgendum Potestatibus, a qui-
 „bus multum metuas, speres plurimum
 „scilicet istis artibus imperium Christi
 „partum est? has docuit Apostolos Do-
 „minus artes? sic indulgendo, palpar-
 „do, exivit in omnem terram sonus eo-
 „rum? Nequaquam sane, sed Marty-
 „rum cruore irrigata crevit Ecclesia. &
 „persecutionum fluctibus jactata firmius
 „stetit. Quid vero ista indulgentia, ista
 „aulica obsequia, istæ demum sæculi,
 „non æternitatis artes, Ecclesiæ con-
 „tulerint, nec me sacræ literæ, nec me
 „Ecclesiastica monumenta docuerunt.

„Flecto genua cordis mei, Beatif-
 „sime Pater, vestræque Sanctitatis, pa-
 „cem Evangelisantis bona, speciosos pe-
 „des deosculor. Iisque in spiritu affixus
 „peto, precorque, primo quidem mihi
 „peccatorum omnium miserrimo, dein
 „Collegis meis, atque in Deo Parenti-
 „bus, Reverendo Patri d'Aubredo, R.P.
 „Rech vinctis in Domino, postremo ce-
 „teris Canonicis Regularibus, aliisque
 „omnibus, carceres, exilia, vel qua-
 „lescunque ærumnas pro causa Dei
 „subeuntibus Apostolicam benedictio-
 „nem, quæ a dextera bonis tot operi-
 „bus

„bus secunda, non potest non admo- Sæc. XVII.
„dum copiosa in capita nostra defluere, A. C. 1681.

§. LVIII.

*Tolosani Senatus in Joannem Cer-
lem Vicarium Apamiensem capitis
sententia.*

Interim Tolosanus Archiepiscopus suam *Abregé*
auctoritatem a Joanne Cerle Vicario *Chronol. de*
graviter læsam ratus, dolorem suum ex *l'Hist. Eccl.*
ejus contemptu conceptum severissima *tom. 3.*
ultione explere meditabatur: iteratis
igitur literis a Tolosano Senatu petiit,
ut pronuntiata mortis sententia, ultimum
supplicium in hunc Vicarium decerne-
ret: Tam horrendam injustitiam primo
exequi detrectabant Judices Tolosani,
haud ignari, quod præfatus Cerles nulla
alia gravaretur culpa, quam quod in-
nocens esset, & juramenti Ecclesiæ suæ
ac summo Pontifici præstiti tenax, Ec-
clesiæ suæ jura contra Metropolitæ &
Regalistarum violentias propugnarit:
quocirca omnes Tolosani Senatores ju-
diciū recusabant, in quo aut innocen-
tia damnari, aut Tolosanus Antistes of-
fendi deberet. Verum hic de Parisien-
sis Archiepiscopi & Regii Confessarii pa-
trocinio tutus, ad Regium Senatum
graves admodum dedit literas, verbis
imperio similibus postulans, ut in im-
pro-

Uu 2

pro-